

OSTATNI SEZON NAD WISŁĄ

Przed nami ostatni sezon Muzeum Sztuki Nowoczesnej w pawilonie na warszawskich bulwarach. Finisaż działalności Muzeum nad Wisłą to ważny moment dla 18-letniego MSN-u i zapowiedź przeprowadzki do nowej siedziby w centrum miasta. Głównymi bohaterkami programu będą dwie wielkie indywidualistki – ukraińska malarka czerpiąca z folkloru Marija Prymaczenko i polska pionierka awangardy Maria Jarema. W jesiennym kalendarium MSN-u nie zabraknie również wydarzeń solidarnościowych takich jak charytatywna aukcja Refugees Welcome i polska odsłona Kijowskiego Biennale.

Tymczasowa przestrzeń wystawiennicza Muzeum Sztuki Nowoczesnej w Warszawie, czyli działające od 2017 roku Muzeum nad Wisłą, wkrótce przejdzie do historii. Instytucja realizuje ostatni etap inwestycji na placu Defilad i szykuje przeprowadzkę do nowej siedziby. Po zakończeniu działalności w nadwiślańskim pawilonie projektu austriackiego architekta Adolfa Krischanitza nastąpi wielkie otwarcie budynku zaprojektowanego przez nowojorskie studio Thomas Phifer and Partners.

Na co zatem warto się wybrać do MSN-u podczas „ostatniego sezonu nad Wisłą”?

MARIJA PRYMACZENKO

Jesienią Muzeum Narodowe we Lwowie im. Andrzeja Szeptyckiego wysłała do Warszawy konwój sztuki z 89 pracami **Marii Prymaczenko z okresu 1982-1994**. Wystawa otworzy się w Muzeum nad Wisłą **19 stycznia i potrwa 3 miesiące**. Będzie to ostatnia ekspozycja

przygotowana przez MSN w tej lokalizacji. Kolejną zobaczymy już w powstającej u stóp Pałacu Kultury i Nauki nowej siedzibie Muzeum.

Wystawa przybliży polskiej publiczności jedną z kluczowych postaci sztuki ukraińskiej XX wieku. W kontekście rosyjskiej inwazji w Ukrainie, przepełniona radością, ale i jawnie antywojenna twórczość Prymaczenko nabiera szczególnej wymowy. Jej wyobraźnia artystyczna czerpała obficie ze sztuki ludowej i folkloru, a charakterystyczny styl pomógł kształtować wizualną tożsamość narodu ukraińskiego.

Obrazy Prymaczenko to porywający surrealistyczny bestiariusz, świat wizualnej baśni, gdzie ludzie, zwierzęta i rośliny wzajemnie się przenikają. Wystawa zostanie skomponowana w oparciu o wybór prac pochodzących z prywatnej kolekcji Eduarda Dymshytsa – kolekcjonera i historyka sztuki zafascynowanego od wielu lat twórczością artystki.

Zainteresowanie twórczością Prymaczenko wynika nie tylko z kwestii toczącej się w Ukrainie wojny. To również wymowny przykład tego, jak instytucje sztuki włączają do głównego nurtu swojej działalności twórczość artystów i artystek określanych wcześniej jako ludowych czy „outsiderów”. Istotną rolę w wydarzeniu odegra także program towarzyszący wystawie realizowany wspólnie z Solidarnościowym Domem Kultury Słonecznik. W przestrzeni wystawy odbędą się debaty, rozmowy i seminaria, które tworzą nowy, współczesny kontekst dla sztuki Marii Prymaczenko.

MARIA JAREMA

Weekend **15–17 września należy do Marii Jaremy** – pionierki awangardy i polskiego postępu emancypacyjnego, współzałożycielki Grupy Krakowskiej i teatru Cricot. Podczas konferencji naukowej *Psychociała, nie figury* będziemy mieli okazję wysłuchać wystąpień i dyskusji międzynarodowego grona historyczek sztuki, kulturoznawczyń, badaczek literatury i kuratorek, które zaprezentuje interdyscyplinarne spojrzenie na twórczość artystki.

Spotkaniom będzie towarzyszyć pokaz kilkunastu dzieł Marii Jaremy, prezentacja pracy Sary Crowner inspirowanej kurtyną autorstwa Jaremiarki oraz interwencja rzeźbiarsko-sceniczna Zuzy Golińskiej, która nawiązuje do jednego z jej niezrealizowanych projektów scenograficznych. Część teoretyczną dopełnią również performatywne działania wokół publikacji „Pavilionesque” oraz odczyty tekstów Jaremiarki w wykonaniu aktorek Marty Malikowskiej i Sandry Korzeniak.

REFUGEES WELCOME

Pod koniec września wystartuje 7. edycja akcji *Refugees Welcome. Artystki i artyści na rzecz uchodźczyń i uchodźców*. Wydarzenie jest organizowane wspólnie z Towarzystwem Przyjaciół MSN i Fundacją Ocalenie. To solidarnościowy gest środowisk artystycznych i szansa na realne wsparcie dla osób w kryzysie uchodźczym, bez względu na ich kolor skóry, religię czy przynależność etniczną.

W tym roku pod młotek trafi ponad 80 dzieł sztuki. Wszystkie będzie można zobaczyć **od 29 września do 10 grudnia**, a **5 listopada** wylicytować podczas aukcji charytatywnej. Całkowity dochód z licytacji zasili programy pomocowe prowadzone przez Fundację Ocalenie. Jak mówi Kalina Czwarnóg, prezeska Fundacji Ocalenie:

W 2022 roku wsparcie Fundacji Ocalenie otrzymało ponad 22,5 tysiąca osób. To liczba ponad czterokrotnie wyższa niż w poprzednich latach i jest ona związana głównie z potrzebą interwencyjnego wsparcia osób uciekających przed rosyjską inwazją oraz tych doświadczających przemocy na granicy polsko-białoruskiej. Musimy jednak pamiętać, że pomoc interwencyjna to pierwszy krok. Osoby w kryzysie uchodźczym potrzebują długotrwałego i stałego wsparcia, takiego jak pomoc psychologiczna, prawna, czy mieszkaniowa. To właśnie dzięki wpływom z aukcji wspieranej przez artystów i artystki możemy realizować długofalową pomoc i działania Centrów Pomocy Cudzoziemcom.

KIJOWSKIE BIENNALE

23 października w Muzeum nad Wisłą odbędzie się piąta odsłona **Kijowskiego Biennale** wraz z konferencją **Forum Muzeów**. Wydarzenie ma charakter międzynarodowy i jest realizowane przez kijowskie Centrum Badań nad Kulturą Wizualną (VCRC) we współpracy z wiodącymi europejskimi instytucjami w dziedzinie sztuki współczesnej w Kijowie, Iwano-Frankowsku, Użhorodzie, Wiedniu, Warszawie, Lublinie i Berlinie.

Według oficjalnych informacji rządowych, na dzień 25 marca 2023 roku, w wyniku rosyjskiej inwazji częściowemu uszkodzeniu lub całkowitemu zniszczeniu uległo 1373 obiektów infrastruktury kulturalnej, z czego 69 to muzea i galerie. Pomimo ogromnych strat i trwającej wojny, ukraińscy muzealnicy nie zaprzestali pracy: ewakuują zbiory, przyjmują kolekcje z innych instytucji, dokumentują zbrodnie wojenne i digitalizują dziedzictwo swojego kraju.

Podczas **Forum Muzeów** przedstawiciele muzeów ze Lwowa, Kijowa, Charkowa, Dniepru, Słowańska, Starobielska, Ochtyrki i Chmielnickiego podzielą się z publicznością swoim bezprecedensowym doświadczeniem. Celem spotkania jest wymiana wiedzy pomiędzy polskimi i ukraińskimi muzealnikami oraz wspólna dyskusja o roli muzealnictwa w obliczu rosyjskiego ludobójstwa w Ukrainie.

NIKITA KADAN

Artystyczny i edukacyjny program MSN-u to także działania w plenerze, blisko lokalnych kontekstów i społeczności. Do współpracy w ramach nadchodzącej, 16. edycji Parku Rzeźby na Bródnie **MSN planuje zaprosić artystę Nikitę Kadana**. Ukraiński twórca zacznie pracę nad nową rzeźbą, która będzie częścią kolekcji Muzeum Sztuki Nowoczesnej w Warszawie, prezentowanej w przestrzeni publicznej. Mieszkający na co dzień w Kijowie artysta nawiązuje w swojej twórczości do dziedzictwa historycznej awangardy i zastanawia się nad współczesną formą pomnika. Niewiele ponad 40-letni Kadan zyskał w ostatnich latach szerokie międzynarodowe uznanie, a jego dzieła pojawiają się w największych na świecie kolekcjach muzealnych (m.in. nowojorskiej MoMA i Centrum Pompidou w Paryżu) oraz na najważniejszych światowych pokazach (np. biennale w Wenecji).

Jego aktualne poszukiwania koncentrują się na pracy z konkretnymi przedmiotami i fragmentami architektury zniszczonej przez wojnę w Ukrainie. Używa ich w swojej sztuce i stara się zwrócić uwagę na wydarzenia, których były świadkiem. Zazwyczaj łączy je z elementami zaczerpniętymi z kontekstu miejsca, w którym powstaje dana realizacja.

Formalnym punktem wyjścia dla rzeźby, którą artysta planuje zrealizować na warszawskim Bródnie, są otaczające Park bloki mieszkalne, a w szczególności prefabrykowane, betonowe elementy, z których wznoszono na masową skalę ich konstrukcję w latach 70. – zarówno w Polsce, jak i w Ukrainie. Zaprojektowany przez Nikitę Kadana fragment balkonu przywołuje architekturę sąsiedztwa parku, ale też znane nam z przekazów medialnych zniszczone rosyjskimi bombardowaniami bloki Kijowa czy Charkowa. Częścią rzeźby będzie symboliczna flaga wykonana przez artystę z fragmentu ostrzelanej bramy domu z Irpienia.

Ponadto, jak co roku, Park Rzeźby na Bródnie będzie także miejscem licznych działań animacyjnych, które łączą sztukę i edukację.

NOWE OTWARCIE

W drugiej połowie 2024 roku rozpocznie się kolejny rozdział w historii Muzeum Sztuki Nowoczesnej w Warszawie – inauguracja docelowej siedziby na placu Defilad oraz otwarcie wystawy kolekcji zbieranej przez MSN od 2011 roku. Trwają przygotowania do wielkiej operacji na 19 788 metrów kwadratowych i 150 współczesnych dzieł sztuki. Szczegóły tego przedsięwzięcia już wkrótce!

instytucja kultury
miasta stołecznego
Warszawy

Mecenas Muzeum i Kolekcji

Partner prawny Muzeum

Muzeum jest członkiem europejskiej konfederacji muzeów sztuki nowoczesnej
i współczesnej

l'internationale

Kontakt dla mediów:

Józefina Bartyzel | jozefina.bartyzel@artmuseum.pl | prasa@artmuseum.pl

Materiały prasowe: prasa.artmuseum.pl

Strona Muzeum: artmuseum.pl